

RAMANA MAHARSHI

Cine sunt eu?

Arthur Osborne
RAMANA ARUNACHALA

Sri Ramamana Maharshi
CINE SUNT EU?
(Varianta 28 întrebări-răspunsuri)

Sri Ramana Maharshi
CINE SUNT EU?
(Varianta eseu)

Traducere din limba engleză și glosar:
VIORICA WEISSMAN

EDITURA HERALD
București

CUPRINS

Arthur Osborne – RAMANA ARUNACHALA	5
Cuvânt înainte - O explicație despre cum a ajuns să fie scrisă această carte	7
CAPITOLUL I: Ramana Arunachala	16
CAPITOLUL II: Omul care a fost Ramana	24
CAPITOLUL III: Calea directă	47
CAPITOLUL IV: Arunachala Ramana	68
CAPITOLUL V: Mărturie literară	76
CAPITOLUL VI: Afinitate cu budismul	84
CAPITOLUL VII: Ramana <i>Sad-Guru</i>	95
Sri Ramamana Maharshi -CINE SUNT EU?	
(Varianta 28 întrebări-răspunsuri)	105
Introducere	107
CINE SUNT EU? – varianta întrebare-răspuns	110
Sri Ramana Maharshi - CINE SUNT EU?	
(Varianta eseu)	127
Introducere	129
Cine sunt eu? – varianta eseu	134
Glosar	151

CUVÂNT ÎNAINTE

O explicație despre cum a ajuns să fie scrisă această carte

Doar cu puțin timp înainte de sfârșitul celui de-Al Doilea Război Mondial niște prieteni mi-au trimis câteva fotografii cu Bhagavan Sri Ramana Maharshi și câteva dintre cărțile sale. Sub influența scriitorului francez René Guénon, care a reinterpretat tradițiile spirituale uitate pentru lumea occidentală, înțelesesem deja că toate ființele sunt manifestarea unuia și aceluiși Sine - sau Existență pură -, și că eu, în esența mea, sunt identic cu acest Sine. Aceasta înseamnă că realizarea acestei identități Supreme, cât și a deveni realmente Unul, sunt posibile și că scopul vieții este chiar această realizare. Până ce acest scop nu va fi fost atins, iluzia unei vieți separate, cu toate suferințele și frustrările ei, va continua într-o formă sau alta și va umbri strălucirea Existenței Pure. Am știut că această sarcină este marele și eroicul demers de a porni în căutarea Sfântului Graal și Lâna de Aur și că aceasta cere un efort constant, pe o cale prescrisă și sub călăuzirea unui Guru. Făceam eforturi să descopăr și să urmez o asemenea cale, însă oamenii pentru care nutream cel mai

înalt respect m-au asigurat că Bhagavan nu era un Guru și că învățăturile sale, oricât de sublime, nu constituiau o îndrumare practică pe o cale pe care cineva ar fi putut-o urma. Am fost impresionat enorm de cărțile și de fotografiile sale, de frumusețea și de forța lor spirituală, însă, cu părere de rău, le-am dat deoparte, considerându-le mai degrabă un lux decât o necesitate.

Oricum nu m-aș fi putut duce la Tiruvannamalai, deoarece la vremea aceea lucram în Siam¹ ca lector universitar. Curând însă a devenit posibil. În 1941 am avut un concediu de șase luni pe care l-am petrecut în India. Cu toate acestea, nu m-am dus la Tiruvannamalai; îmi însușisem opinia că efortul bazat pe o aspirație mai modestă era mai ușor de practicat și că o îndrumare mai puțin iluminată era mai eficientă.

În septembrie, când mi s-a terminat concediul, războiul se apropiase de Siam, de aceea mi-am lăsat soția și cei trei copii în India și m-am întors singur. Un prieten le deschisese cu multă amabilitate ușa casei sale din Tiruvannamalai, unicul loc unde soția mea își dorea să trăiască. Ea era mult mai practică decât mine, mai puțin preocupată de teorie. Am plecat din India fără a-l fi întâlnit pe Bhagavan.

În decembrie, când japonezii au invadat Siamul, am fost arestat și închis în lagărul de prizonieri. Chiar cu pu-

¹ Actualmente Thailanda. (N. tr.)

țin înainte, promisem o scrisoare în care mi se spunea că fiica mea mai mare, atunci în vârstă de cinci ani, și fiul meu cu trei ani mai mic, îl rugaseră pe Bhagavan să mă aibă în grijă pe timpul războiului, iar el zâmbise, dându-și acordul.

Au urmat trei ani și jumătate lungi de prizonierat până la capitularea Japoniei în 1945. A fost un timp îndelungat pentru *sadhana* (practica spirituală). Bhagavan a devenit din ce în ce mai mult suportul strădaniilor mele, deși încă nu mă îndreptasem către el ca spre un Guru.

De îndată ce evacuarea a fost posibilă, am plecat spre Tiruvannamalai, unde am sosit la începutul lunii octombrie; m-am dus, totuși, mai degrabă acolo pentru a mă realătura familiei mele decât pentru a-l vedea pe Bhagavan. Poate mai aproape de adevăr ar fi să spun că am simțit că trebuia să merg acolo.

Am intrat în sala Ashramului chiar în dimineața sosirii mele, cu puțin înainte ca Bhagavan să se fi întors din plimbarea lui zilnică de pe colină. Am fost puțin uimit să descopăr cât era de scund și cât de aproape de el urma să mă așez; mă așteptasem la ceva mai grandios și mai puțin intim. Când l-am văzut intrând, spre surpriza mea, nu am simțit nimic deosebit. Fără îndoială, era cu mult mai puțin impresionant decât apărea în fotografiile lui. Doar un om foarte binevoitor, cu părul cărunt, cu mersul puțin îngreunat de reumatism și ușor gârbovit. De îndată ce se

așeză confortabil pe canapea, îmi zâmbi, apoi se întoarse spre cei din jur și spre fiul meu cel mic, zicând: „Așadar rugăciunea lui Adam s-a împlinit; tatăl lui s-a întors sănătos acasă”. I-am simțit bunătatea, dar nimic mai mult. Am apreciat că vorbise în engleză doar pentru mine, dat fiind că Adam știa tamilă.

În cursul săptămânilor care au urmat a fost deosebit de atent cu mine și, încet-încet, încordarea nervilor și minții mele lăsă loc relaxării, însă nu se realizase încă niciun contact viabil. Am fost dezamăgit, deoarece acest fapt indica o lipsă de receptivitate în mine, iar în același timp mi s-a reconfirmat opinia pe care mi-o făurisem referitor la faptul că nu era un Guru și că nu dădea niciun fel de îndrumare practică pe o cale spirituală. Iar Bhagavan nu a zis nimic care să-mi schimbe punctul de vedere.

Asta până în seara de *Karthikai* [*Dipam*] când, ca în fiecare an, se aprinde o flacără în vârful colinei Arunachala, sau poate că era *Dipavali*, nu sunt foarte sigur, era însă o zi de sărbătoare care atrăsese mari mulțimi de oameni acolo. Noi ședeam afară, în curtea din fața sălii de meditație. Bhagavan stătea rezemat pe sofa, iar eu ședeam în primul rând din fața sa. S-a ridicat și, privindu-mă direct în față, cu ochi scrutători, a sfredelit adânc în mine, penetrându-mă, intim, cu o intensitate indescritibilă. Era ca și cum ochii lui ar fi rostit: „Ți s-a spus deja; cum de

nu ai înțeles până acum?” – și apoi liniște, o pace adâncă, o ușurare și o fericire indescriptibile.

De atunci iubirea pentru Bhagavan a început să crească în inima mea, iar eu am început să-i simt puterea și frumusețea. În dimineața următoare, pentru prima oară de când ședeam dinaintea lui în sală, am încercat să-i urmez învățătura și să practic interogația (*vichara*) „Cine sunt eu?”. Am crezut că eu fusesem cel ce decisese. Nu am realizat de la început că ceea ce mă vitalizase și îmi determinase schimbarea de atitudine fusese inițierea prin privire. Auzisem într-adevăr doar vag de această inițiere, însă nu dădusem mare atenție celor auzite. Abia mai târziu am aflat că și alți discipoli avuseseră experiențe similare și că aceste experiențe le marcaseră și lor începutul adevăratei *sadhana*, sub călăuzirea lui Bhagavan.

Cu timpul, iubirea și devoțiunea mea pentru Bhagavan s-au adâncit. Am început să trăiesc cu un ritm al fericirii în inimă, simțind binecuvântarea și misterul celui care era Gurul meu, repetându-mi ca pe un cântec de iubire că el era Gurul meu, legătura între cer și pământ, între Dumnezeu și mine, între Existența fără de formă și inima mea. Am devenit conștient de imensa, inestimabila grație a prezenței sale. Până și în aspectele exterioare se purta binevoitor cu mine, zâmbindu-mi când intram în sală, făcându-mi semn să mă așez în locuri în care mă putea privi în timpul meditației.

Iar într-o zi, o amintire bruscă se trezi în mine: „Legătura cu Existența fără formă? Dar el însuși este Existența fără formă!”; și am început să percep semnificația *jnanei* sale și să înțeleg de ce discipolii i se adresau simplu cu Bhagavan, cuvânt care înseamnă Dumnezeu. În acest fel a început să probeze în mine ceea ce a afirmat în învățăturile sale: că Gurul exterior servește la a-l trezi pe cel din inimă, din interior. *Vichara*, continua interogație Cine sunt eu?, a început să trezească în mine o conștiință a Sinelui interior, concomitent cu cea a Sinelui exterior, manifestat ca Bhagavan.

Părerea neîntemeiată conform căreia Bhagavan nu este Guru s-a evaporat pur și simplu în strălucirea Grației sale. Ba mai mult, în privința ideii că învățăturile sale nu constituie o îndrumare practică am înțeles că, în realitate, ele sunt cu certitudine și în mod exclusiv o cale practică. Am observat că evita explicațiile teoretice și că obișnuia să îndrepte interlocutorul spre considerații practice legate de *sadhana*, de calea ce trebuia urmată. Pentru a ne învăța lucrul acesta, și doar acesta, se afla el aici. Le-am scris și le-am explicat acest lucru celor ce mă dezinformaseră, iar înainte de a le trimite scrisoarea i-am arătat-o lui Bhagavan, pentru confirmare. O aprobă și mi-o înapoie, cerându-mi să o expediez.

Zilnic obișnuiam să șed în sală în fața lui. Nu aveam de pus nicio întrebare, deoarece teoria era un lucru de

mult înțeles. Discutam cu el doar ocazional cu privire la anumite probleme personale. Însă îndrumarea lui fără cuvinte era perpetuă, intensă și subtilă. Poate că sună ciudat pentru o minte modernă, însă Gurul învăța prin tăcere. Aceasta nu înseamnă că nu intenționa să răspundă cu toată seriozitatea întrebărilor sincere, ci că adevăratele sale învățături nu constau în explicații, ci în influența prin tăcere; alchimia lucra direct în inimă.

M-am străduit să practic în mod constant *vichara* conform instrucțiunilor sale. Având un puternic simț al datoriei și obligației, am continuat, în paralel cu aceasta, să urmez și alte forme de *sadhana* pe care începusem să le practic înainte de a fi venit la Bhagavan, chiar dacă le găseam acum inutile și greoaie. În cele din urmă i-am destăinuit lui Bhagavan încurcătura în care mă zbăteam și l-am întrebat dacă le puteam abandona. El consimți, explicând că toate practicile conduc la *vichara*.

Din momentul sosirii mele la Tiruvannamalai, am încetat să-mi mai pun problema dacă voi mai pleca vreodată. Ajunsesem acasă încă de la început, când părerile mele despre Bhagavan erau încă atât de eronate și când perspectivele mele materiale păreau atât de încețoșate. Poate tocmai de aceea Bhagavan, în bunăvoința sa, a acordat inițiere unuia care o căuta, dar care nu avusese încrederea în sine să o poată revendica.

Această perioadă de proximitate fizică constantă a durat până la începutul anului 1948. Nu am fost niciodată într-o poziție materială care să-mi fi permis să presupun că aş fi putut petrece trei ani la Ashram, dar împrejurările s-au aranjat conform voinței lui Bhagavan. Nu numai că Grația sa m-a reținut acolo, dar mi-a permis să fac față de asemenea unei lungi perioade lipsite de venituri, pe lângă alte încercări și greutăți, iar aceasta fără frământări excesive. Deși el nu vorbea niciodată de dificultățile și necazurile mele, îmi inunda inima de pace.

La începutul anului 1948, vecinătatea fizică permanentă a încetat să mai fie necesară, iar munca profesională a devenit o urgență. Am găsit de lucru la Madras.

Am luat cu mine un tablou al lui Bhagavan în mărime naturală, pictat în ulei, un cadou din partea Dr. T. N. Krishnaswamy, un devot fotograf. I l-am arătat lui Bhagavan înainte de plecare, iar el l-a luat în mâinile sale și după aceea mi l-a înapoiat, rostind: „Îl ia pe Swami cu el”. De atunci acest portret îmi vorbea mai profund decât oricare altul și mă privea cu aceeași dragoste și rigoare cu care Gurul mă privea atunci când mă aflam în prezența sa fizică.

În această perioadă veneam la Tiruvannamalai doar la sfârșit de săptămână sau în vacanțe, găsind fiecare vizită revitalizantă. Am fost acolo în timpul unei operații pe care Bhagavan a trebuit să o facă și am primit *darshan* imediat după aceea, iar bunăvoința cu care m-a primit

mi-a înmuiat inima și m-a făcut să simt remușcări, dându-mi seama ce recompensă imensă primeam în schimbul unui efort atât de mic. Am fost acolo în aprilie, în acea noapte fatală a sfârșitului trupului său; simțeam un mare calm în spatele durerii, minunându-mă de tăria pe care Bhagavan ne-o insuflase pentru a putea suporta pierderea. Treptat, unul câte unul am început să descoperim că Bhagavan nu plecase nicăieri și că, așa cum promisese, era încă aici.

Din acea zi, prezența lui în inima mea a devenit mai vie, revărsarea Harului său mult mai abundentă, sprijinul său mult mai puternic. Am mai fost de atunci la Tiruvannamalai; Grația care emană din mormântul său este Grația lui Ramana cel viu.

În toți acei ani, nu am simțit niciun fel de chemare de a scrie despre Bhagavan. Însă după moartea corpului său și reasigurarea „Eu nu plec nicăieri; Eu sunt aici; unde aș putea pleca?”, am avut un vis în care m-a chemat la el și în care, pe când îngenuncheam dinaintea sofalei sale, el și-a așezat mâinile pe capul meu în semn de binecuvântare. După aceasta am simțit un impuls de a scrie despre Bhagavan și, în special, de a explica accesibilitatea căii de investigare a sinelui pe care el a promovat-o. Majoritatea capitolelor din această carte au apărut ca articole în diverse publicații în lunile care au urmat după *Mahasamadhi*, fiind puse acum împreună pentru a forma o carte.

CAPITOLUL I

Ramana Arunachala

O epopee grandioasă s-a încheiat; una dintre supremele manifestări ale Grației divine, când Dumnezeu a luat trup omenesc, a umblat și a vorbit printre oameni sub înfățișarea lui Bhagavan Sri Ramana, numit Maharishi, Marele Rishi, s-a săvârșit. Acesta nu a fost un Guru obișnuit, cu toate că a denumi oricare Guru drept obișnuit poate suna absurd. Gurul, dacă este cu adevărat un Maestru spiritual, se află pe un plan superior muritorului de rând; Bhagavan însă nu se afla pe niciun plan: a fost un om care a trăit într-o constantă și neclintită conștiință a identității cu Sinele, care este Dumnezeu, sau, pentru a exprima același lucru din perspectiva opusă, a fost Dumnezeu purtând trup omenesc și supunându-se limitărilor umane. Faptul că a purtat acest trup timp de încă cincizeci și patru de ani¹ a însemnat un îndelung

¹ Este vorba de cei 54 de ani care s-au scurs de la experiența realizării Sinelui - petrecută în vara anului 1896 în casa unchiului său din Madurai pe când era doar un tânăr de nici 17 ani - și până la stingerea sa din viață în ziua de 14 aprilie 1950, ora 20:47, la Ashramul care-i poartă numele, situat la poalele colinei Arunachala. (N. tr.)

sacrificiu pentru binele nostru, sacrificiu care în final s-a transformat într-un act de martiriu.

Acceptarea corpului și a limitărilor sale a dat naștere unui amestec de cunoaștere și de ignoranță care uimea pe mulți dintre vizitatorii lui Bhagavan. Cunoașterea sa spirituală era desăvârșită și constantă. Vorbea întotdeauna cu autoritate. Pentru el nu se punea problema *samadhiului*, căci era întotdeauna în *samadhi*; era întotdeauna, în mod conștient, *Atma*, Supremul, Divinul, Indivizibilul, Indestructibilul Sine. Nu se punea problema revelației, căci cine ar fi trebuit să se reveleze cui într-o stare care transcende alteritatea? De aceea, fiecare cuvânt al său era o afirmație divină, fiecare explicație – o scriptură.

Și totuși el dădea dovadă de aceeași neștiință omească ca orice muritor de rând. Obişnuia să întrebe dacă cineva sosise, sau cum o ducea altcineva despre care se ştia că era bolnav, și așa mai departe. Câțiva devoți, asemenea altor nenumărați vizitatori, găseau întrebările de acest gen nepotrivite, minunându-se cum se putea ca cineva care stăpânea cunoașterea divină să nu aibă deja cunoștința de faptul că un vapor acostase în port ori că un medicament își făcuse sau nu efectul.

Odată, surprins de acest lucru, un devot îl întreba: „Știe un *jnani* totul”? Iar Bhagavan, cu agerimea sa obișnuită, răstălmăci întrebarea, transformând-o, prin

răspunsul său, dintr-o teorie vană într-un prilej de a re-aminti scopul *sadhanei*: „Tot ceea ce merită să fie știut”.

Cazul său nu era acela al unui yoghin care se străduia să ajungă de la un anumit nivel de cunoaștere la un altul, superior, ci era ceva mult mai simplu și infinit mai vast: a fost un om pentru care trupul său era ca și mort, și care a trăit în identitate absolută cu Sinele Divin, acceptând apoi simplele limitări umane.

Cu toate acestea, trebuie să fim foarte precauți atunci când vorbim despre asemenea mistere. Nu se poate spune despre Bhagavan că nu ar fi avut conștiința unor niveluri sau planuri spirituale superioare. El era Bhagavan și niciun alt plan nu-i putea fi inaccesibil. Pur și simplu celelalte stări de conștiință erau la fel de efemere și aveau aceeași calitate de vis precum condiția umană obișnuită. El era una cu Existența care le conține și le transcende pe toate acestea. Atunci când, după transcenderea atât a condiției umane, cât și a celorlalte planuri existențiale, a hotărât să continue a purta forma umană, el a acceptat de fapt limitările acesteia: să simtă cald și rece, să sufere durere și boală, să aibă o știință limitată a desfășurării evenimentelor. Dacă ar fi purtat un trup omenesc, dar s-ar fi eliberat de a-i simți durerile și boala și de a trăi în neștiința tuturor evenimentelor, oamenii ar fi zis: „E simplu pentru el să ne spună să sălășluim în Inimă, neafecțați de evenimente, doar el nu are nicio durere sau

incertitudine, pe când noi le avem”. Însă el a acceptat durerea și incertitudinea ca pe un dat al formei umane și a dovedit că acestea nu pot afecta seninătatea unui *jnani* care trăiește în permanență neclintit în Real. Acest fapt a dat forță învățăturilor sale, întrucât Bhagavan nu făcea decât să-și îndrume devoții să-i calce pe urme.

Bhagavan a acceptat limitările potențialului uman în aceeași măsură în care le acceptase pe acelea ale cunoașterii umane. Au existat Maeștri spirituali care, pentru a dovedi celorlalți oameni atât supremația legilor spirituale asupra celor fizice, cât și calitatea ieșită din comun a propriului lor drept prin naștere, obișnuiau să săvârșească miracole, însă calea lui Bhagavan este diferită: să arate că este posibil să rămânem ferm ancorați în Sine în mijlocul tuturor limitărilor vieții omenești. De aceea, el a constituit un exemplu de cedare nu numai în fața suferinței umane și a ignoranței în ceea ce privește cunoașterea evenimentelor, dar și în fața legilor și a condițiilor acestei lumi a Erei Întunecate (*Kali Yuga*), legi și condiții care, pentru el, erau reflectate în regulile stabilite de conducerea Ashramului. Astfel încât cei care găseau aceste reguli agasante aveau în fața lor exemplul de supunere al lui Bhagavan.

Totuși, atunci când vorbim despre puterile lui Bhagavan, este nevoie de aceeași precauție care este necesară atunci când ne referim la cunoașterea sa.

GLOSAR

<i>Advaita</i>	Non-dualitate; ramură a filosofiei Vedanta și doctrină care susține că nimic nu există în afara Sinelui, totul fiind doar o iluzie supraimpusă peste Sine.
<i>Ashram</i>	Așezământ format în jurul unui Guru, înțelept, sfânt. În context, scris cu majusculă, se referă la Sri Ramanasramam, ashramul lui Ramana Maharshi, situat la poalele muntelui Arunachala, în orașul Tiruvannamalai, Tamil Nadu.
<i>Atma(n)</i>	Sine.
<i>Atma vichara</i>	Investigația sinelui.
<i>Bhagavad Gita</i>	Cântecul lui Dumnezeu, Cântecul Binecuvântatului, Cântecul Divin; text sacru în versuri, sub forma unui dialog filosofic profund, pe teme ce țin de etică și de natura Realității ultime, între Sri Krishna și Arjuna; una din cărțile operei epice indiene <i>Mahabharata</i> : lucrare considerată a conține esența hinduismului.

<i>Bhagavan</i>	Dumnezeu; formulă de referire la un sfânt, înțelept, Guru etc., care e văzut a fi una cu Dumnezeu sau Sinele.
<i>Bhakta</i>	Devoțional, care ține de devoțiune.
<i>Bhakti</i>	Devoțiune, iubire.
<i>Brahma</i>	Creatorul, manifestarea spiritului unic și impersonal al lui <i>Brahman</i> ; în <i>Upanișade</i> , zeități secundară a panteonului Vedic.
<i>Brahman</i>	Absolutul impersonal, nemanifestat; ființa supremă și sursa ființării; esența tuturor lucrurilor; <i>Brahman</i> (Sinele cosmic) și <i>Atman</i> (Sinele individual) sunt unul și același, conform <i>Upanișadelor</i> , <i>Vedantei</i> și învățăturilor lui Ramana Maharshi.
<i>Brahman(a)</i>	Membru al castei cu același nume, considerată casta superioară: la origine, castă a preoților.
<i>Dakshinamurti</i>	Zeul cu fața către sud; <i>Śiva</i> întrupat în tânăr zeu, care călăuzește prin tăcere.
<i>Darshan(a)</i>	Viziune; vedere, în special privirea de grație pe care un maestru o îndreaptă către discipolul său.
<i>Dhatu</i>	Element, materie, substrat.
<i>Diksha</i>	Inițiere spirituală.
<i>Dipavali</i>	Festival al luminilor în India, celebrând victoria binelui asupra răului.
<i>Dvaita</i>	Dualitate.
<i>Dvaitin</i>	Dual, care ține de dualitate.